

Název bakalářské práce: Jsou hédonisté? Pokus o pochopení vybraných hodnotových orientací vysokoškolských studentů.

Studentka: Ivana Horáková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Libor Prudký

Oponentka: Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

Studentka Ivana Horáková si ve své práci Jsou hédonisté? s podtitulem Pokus o pochopení vybraných hodnotových orientací vysokoškolských studentů klade několik otázek. První z nich je otázka, zda jsou čeští vysokoškolští studenti hédonisticky orientovaní. Druhá otázka směřuje k významu pojmu hédonismus a k tomu, jak se dá tato hodnotová orientace měřit.

V úvodu se studentka prezentuje vybrané sociologické přístupy ke zkoumání hodnotových orientací. Využívá k tomu relevantní odborné literatury. Dále pak představuje konkrétní výzkum hodnot a jeho výsledky, na kterém se podílela v rámci sociologického semináře na FHS. Tato její participace na výzkumu ji přinesla řadu zkušeností, vedla ji k mnoha otázkám a posloužili ji jako základ pro bakalářskou práci.

V další části se věnuje vymezení pojmu hédonismus, k čemuž využívá hlavně encyklopedií a slovníků. Nepoužívá však v této části žádnou relevantní sociologickou literaturu a nevěnuje se také tomu, jak by mohl být daný pojem operacionalizován, což je z metodologického hlediska velice významný krok pro kvalitní zpracování kvantitativního výzkumu. Tomuto problému se studentka nevěnuje v celé práci, což považuji za jediný významnější nedostatek dané práce.

V celé práci je patrný reflexivní přístup autorky a to jak k pojmům, se kterými pracuje, k metodologii i k vlastní osobě výzkumníka. Práce místy připomíná zápisky z terénního výzkumu v nichž se snaží zaznamenat své zkušenosti, otázky i dilemata, které se v průběhu výzkumu objevují. Studentka prokazuje značnou schopnost reflexivního přístupu, což je nutné velice ocenit. A nejen to, ale také se snaží hledat vysvětlení na otázky a dilemata, které se v průběhu objevují, v odborné literatuře, což zaslouží dvojnásobné ocenění.

Důkazem je toho také třetí část práce věnovaná limitům a přednostem jednotlivých metodologických přístupů, které pro sociologický výzkum můžeme využít. Důležité je, proč se tuto část autorka rozhodla zařadit. Vedla ji k tomu potřeba hledat odpovědi na metodologické otázky, které vznikaly při využití kvalitativní metody v rámci studiu hodnotových orientací, kterého se zúčastnila. Škoda jen, že se omezila při zpracování těchto kapitol vždy pouze jen na jeden zdroj informací a ani v poznámce pod čarou se nezmiňuje, o jiných alternativních přístupech a diskusi, která se k danému tématu v sociologické literatuře objevuje.

Klíčová část práce je prezentace vlastního výzkumu studentky, který byl realizován s cílem pomoci objasnit to, jak studenti chápou výroky označované jako „hédonistické orientace“ v dotazníkovém šetření a lépe tak porozumět výsledkům dotazníkového šetření. Již na zvoleném tématu je patrné, že studentka při analýze dat dotazníkového šetření v rámci sociologického semináře nad daným procesem přemýšlela a kladla si otázky jak tématické, tak metodologické, což je pro kvalitní práci výzkumníka velice důležité.

Studentka Horáková realizovala jednak skupinovou diskusi a dále 14 rozhovorů se studenty VŠ. Metodologické části se dovídá čtenář všechny podstatné informace o daném výzkumu a navíc i je patrná neustálá reflexe procesu výzkumu dané výzkumnice a její velké nasazení při jeho realizaci.

Ocenitelné je také to, že se studentka nespokojila jen s prezentací získaných dat, ale pokusila se i o jejich analýzu. Tento proces analýzy byl spíše intuitivní, ale i tak si s analýzou poradila

dobře. Zajímalo by mne, zda by studentka byla schopna na základě svých znalostí metodologické literatury tento proces analýzy blíže popsat a pojmenovat.

Studentka se v metodologické části zmiňuje také o svém vlivu výzkumnice na respondenty. Zajímalo by mne, zda přemýšlela jednak nad možnými konsekvencemi, ale také nad technikami, které by mohla využít proto, aby snížila riziko zkreslení. Dále studentka uvádí, že rozhovory krátila „tak, aby v nich vystoupilo na povrch to, co jsem v nich považovala za podstatné.“ Zajímalo by mne, zda v souvislosti s tím uvažoval nad možnými zkresleními a technikami, jak je možno toto zkreslení omezit.

V závěru práce se studentka věnuje nejen závěrům svého výzkumu, ale shrnuje i metodologické problémy, se kterými se setkala v rámci své práce. V tomto kontextu by mne zajímalo jaké závěry si studentka utvořila pro svou další výzkumnou činnost vzhledem k metodologickým dilematům, které diskutovala ve své práci?

K formální ani stylistické podobě práce nemá zásadnějších připomínek. Studentce se podařilo zpracovat čtiví a zajímavý text, v rámci kterého prokázala jak schopnost samostatné výzkumné práce, tak práce s odbornou literaturou českou tak i zahraniční.

Navrhuji tuto práci ohodnotit 48 body.

V Praze 5.9. 2006